

## Praksa Europskog suda za ljudska prava od 1. i 3. rujna 2026. godine<sup>1</sup>

### Mankus protiv Litvanije (broj 25336/22), 1.9.2026. godine

#### Kršenje članka 8. EK

Podnositelj zahtjeva je Vytautas Mankus, državljani Litvanije.

Slučaj se odnosi na njegov otkaz iz Službe javne sigurnosti, koja je dio državne službe, nakon osude za krivokletstvo, namjerno kazneno djelo, za koje je kažnjen s 1300 litavskih litasa (otprilike 380 eura).

Pozivajući se na članak 8. (pravo na poštivanje privatnog i obiteljskog života) Europske konvencije, podnositelj zahtjeva prigovara da njegov otkaz nije bio propisan zakonom, te da je bio nerazuman i nesrazmjeran.

Europski sud je, između ostalog, primijetio da su vlasti znale ili su trebale znati kada je podnositelj zahtjeva zaposlen 2012. godine, da se protiv njega vodi kazneni postupak. Međutim, to nije predstavljalo prepreku njegovom zapošljavanju. Nakon što je 2013. godine otpušten zbog kaznene osude, vraćen je na posao 2014. godine, iako su vlasti u to vrijeme bile svjesne njegove osude. Zatim, gotovo četiri i pol godine kasnije, 2019. godine, ponovno je otpušten na temelju iste osude.

Sud je posebno naglasio načelo dobrog upravljanja, prema kojem vlasti moraju djelovati pravovremeno, primjereno i, posebno, dosljedno prilikom odlučivanja o pitanjima koja utječu na temeljna prava. Vlasti nisu odmah ispravile ono što su kasnije smatrale pogreškom kada je vraćen na posao, niti su objasnile zašto su ignorirale njegovu osudu 2014. godine.

Osim toga, njegov rad tijekom mnogo godina nakon povratka u službu bio je besprijekoran i neosporan, što je pridonijelo njegovom dobrom profesionalnom ugledu. Europski sud zaključio je da domaći sudovi nisu pružili relevantne i dovoljne razloge za otkaz niti su pravilno uravnotežili njegovu pravo na privatni život s interesima nacionalne sigurnosti i javne sigurnosti. Primjena zakona bila je nedosljedna i nije pružala dovoljnu zaštitu od arbitrarnosti.

### Brunell i McArdle protiv Nizozemske (30395/20 i 31220/20), 1.9.2026. godine

#### Kršenje članka 6. Ek (načelo neposrednosti)

Podnositelji zahtjeva su Kenneth Brunell i Barry McArdle, irski državljani. G. Brunell trenutno je u zatvoru u Alphen aan den Rijn, a g. McArdle u zatvoru u Westzaanu, u Nizozemskoj.

Slučaj se odnosi na navodnu nepravednost postupka protiv njih zbog optužbi za ubojstvo iz nehaja i nezakonito uklanjanje tijela. Nakon što su oslobođeni optužbi za ubojstvo iz nehaja na prvom stupnju, osuđeni su u žalbenom postupku bez da je žalbeni sud izravno saslušao svjedoka X.

Pozivajući se na članak 6. stavak 1. (pravo na pravično suđenje) Konvencije, podnositelji zahtjeva žale se da im je uskraćeno pravično suđenje jer su, nakon što su oslobođeni zbog nepouzdanosti svjedoka X, osuđeni u žalbenom postupku bez da je žalbeni sud izravno

<sup>1</sup> Informacije su pripremljene u suradnji između Ustavnog suda Bosne i Hercegovine i Odjela za sudbenu dokumentaciju i edukaciju Ravnateljstva Visokog sudbenog i tužiteljskog vijeća Bosne i Hercegovine. Iste su informativnog karaktera i ne obvezuju Sud.

saslušao tog svjedoka. G. McArdle se nadalje žali na temelju članka 6. stavaka 1. i 3. točke (d) da mu je uskraćeno pravo da osobno ispita svjedoka X pred žalbenim sudom koji ga je konačno osudio.

Europski sud je posebno utvrdio da je, poništavanjem oslobađajuće presude podnositelja zahtjeva, žalbeni sud ponovno procijenio činjenice i krivnju podnositelja zahtjeva, oslanjajući se na odlučujući dokaz ključnog svjedoka čija je vjerodostojnost bila bitna za slučaj, bez da ga je izravno saslušao, iako je njegova vjerodostojnost bila ozbiljno dovedena u pitanje. To je značilo da sud nije imao priliku izravno procijeniti njegovu pouzdanost. Takav postupak bio je u suprotnosti s načelom neposrednosti, koje od sudova zahtijeva korištenje izvornih, izravnih dokaza, te je potkopao pravičnost postupka u cjelini.

**Sylvie Vallée protiv Francuske (broj 13598/21), 3.9.2026. godine**

**Nema kršenja članka 1. Protokola broj 1 uz Ek**

Podnositeljica zahtjeva je Sylvie Vallée, francuska državljanka.

Predmet se odnosi na oduzimanje imovine, u zajedničkom vlasništvu podnositeljice zahtjeva i njenog supruga, u kaznenom postupku pokrenutom samo protiv njenog supruga.

Pozivajući se na članak 1. Protokola br. 1 (zaštita imovine) uz Konvenciju, podnositeljica zahtjeva tvrdi da je nepravilno lišena svoje imovine nakon kaznenog postupka u kojem nije bila stranka.